

Heldenverhalen uit oorlogen gaan vrijwel altijd over mensen. Heim Meijerink uit Vries heeft er een missie van gemaakt om de heldenverhalen van postduiven te vertellen.

Gevederde helden

Het is 1943. Europa staat in brand. Vanuit het zuiden trekken de geallieerden op. De Amerikanen dreigen een door de Duitsers bezet dorp in Italië te bombarderen. Wat de Amerikanen niet weten, is dat de Engelsen het dorp al hebben ingenomen. Het lukt niet om via de radio contact met hen te krijgen, maar gelukkig is daar GI Joe. Hij legt in twintig minuten de 30 kilometer naar de basis af met de boodschap dat het dorp niet gebombardeerd moet worden. GI Joe, een postduif, redt zo de levens van duizend militairen. Eenmaal terug in Amerika ontving GI Joe een onderscheiding voor zijn heldendaden met de prestigieuze Dickin-medaille. Na zijn dood in 1961 in Detroit wordt de vogel opgezet. GI Joe was een van de naar schatting tachtigduizend postduiven die in de Tweede Wereldoorlog door de Amerikanen voor de militaire dienst werden gefokt. Drieduizend Amerikaanse soldaten hielden zich op de ene of andere manier bezig met de vogels. Postduivenliefhebber Heim Meijerink (70) uit het Drentse Vries weet alles van de vliegende militairen. Hij geeft daar lezingen over, die hij altijd begint met de opmerking dat hij iets gaat vertellen waarvan niemand in Nederland iets afweet. Duiven hebben niet zo'n hoge aaibaarheidsfactor, maar Meijerink is juist gefascineerd door de vogel. „Iedere oorlog heeft zijn helden. Vanwege mijn voorliefde hebben postduiven in krijgsdienst bij mij een streepje voor.”

LOOPGRAVEN

In de Eerste Wereldoorlog, ook bekend als de Grote Oorlog, werden honderdduizend postduiven ingezet vanuit loopgraven, vanaf schepen en vliegtuigen: 95 procent leverde de boodschap af. Meijerink: „Dat gebeurde onder gevaarlijke omstandigheden: beschietingen, bombardementen. Hectische oorlogsomstandigheden waardoor telegraaf en telefoon vaak onbruikbaar waren. Elke Duitse divisie had een groot mobiel duivenhok met tweehonderd duiven en vier verzorgers in de gelederen. De duiven werden in manden op de rug naar het front gebracht. „Omdat in de Eerste

1943

“EEN DUIF KOMT, ALS ER NIETS GEBEURT, VRIJWEL ALTIJD THUIS EN JE KUNT VAN ALLES MEESTUREN

Wereldoorlog veel gifgas werd gebruikt, waren er speciale voorzieningen om de duiven daartegen te beschermen.”

Ook in latere oorlogen, toen draadloze communicatie al heel gewoon was, werden nog postduiven ingezet. „Hoe vernuftiger de communicatie, hoe groter de kans op sabotage en afluisteren”, zegt Meijerink.

„Duiven zijn goedkoop, licht in gewicht, dus gemakkelijk te transporteren, en ook nog eens uitermate effectief. Een duif komt, als er niets gebeurt, vrijwel altijd thuis en je kunt van alles meesturen. Duiven werden zelfs uitgerust met spionagecamera's. Met wat geluk kwamen de vogels met bruikbare foto's thuis.”

LUCHTBODE

Zelf houdt Heim Meijerink al bijna zijn hele leven postduiven. „Mooie beesten, die je graag wilt verzorgen.” Hij is lid van postduivenvereniging De Luchtbode in Assen.

„Wedstrijdvliegen met postduiven heeft iets magisch. Wanneer je 's ochtends op de radio hoort dat de duiven zijn gelost, ga je zitten rekenen: misschien zijn ze om elf uur al thuis. En als jouw duiven op precies dat tijdstip op je hok uit de lucht vallen, geeft dat een kick.”

Nog één heldenverhaal. Ditmaal uit de Eerste Wereldoorlog. In oktober 1918 ligt in Noord-Frankrijk een Amerikaans bataljon. Door verliezen is het gereduceerd van vijfhonderd tot tweehonderd manschappen. De Amerikanen breken door de Duitse linies, maar raken geïsoleerd en worden vervolgens bestookt door eigen troepen. Dit bataljon verstuurt drie duiven, de laatste heet Cher Ami, met de boodschap: 'For heavens sake, stop it!' (In hemelsnaam, hou daarmee op!). Cher Ami begint aan een tocht van 40 kilometer door het luchtruim in de vuurlinie. Hij wordt geraakt, maar haalt de eindstreep. Het kokertje met de boodschap hangt nog aan één pees. De poot zelf is eraf geschoten. Tweehonderd soldaten worden gered. Cher Ami staat opgezet in de Smithsonian Institution in Washington DC. Want ook voor gevederde helden is in Amerika eeuwige roem weggelegd.

Van boven naar beneden: In België staat een monument voor de postduiven die in de Eerste Wereldoorlog omkwamen in dienst van de geallieerden.

Een Lockheed Hudson T9316 in 1941, waarvan de bemanning onder andere is uitgerust met postduiven.

Britse soldaten kijken ontspannen toe bij een auto met duiventil op het dak.

Een zogeheten *pigeon-trooper*, een parachutist in de Tweede Wereldoorlog die duiven meenam om na landing met berichten terug te sturen.

GI Joe met zijn medaille.